

■ **Etisk diskussion:** Argumenter for og imod den frie abort som vi kender den i dag.

Livet har en ikke-materiel dimension

Af Ove Høeg Christensen, journalist (m. Djf)

Et foster er fra befrugtningøjeblikket indtil 12 ugers alderen et rent materielt fænomen ... Denne darwinistiske tankegang lægges til grund for abort-tilhængernes vigtigste argumenter.

Abort-debatten kan nemt afspores. Det viser et eksempel fra debatten på en blog der her skal omtales. Men selv om et indlæg synes at aflede emnet, kan et "sidespors-argument" godt åbne for nye synsvinkler. Det gælder for eksempel menneskers og chimpansers store genetiske lighed på omkring de 98 %. I debatten fastslås også hvad enhver kan indse, nemlig at et menneske ikke af den grund er 98 % chimpanse, og omvendt er en chimpanse heller ikke 98 % menneske.

Det blev en øjenåbner for at det komplette menneskegenom der dannes i befrugtningøjeblikket, ikke alene kan forklare skabelsen af det "færdige" menneske. Der er brug for noget (meget) mere end det materielle. Dette "mere", som videnskaben (endnu?) ikke kan forklare, betegnes af en abort-modstander som "programmering".

sagen kort

Den materialistiske livsanskuelse er dybest set årsagen til fri abort. Og denne i bund & grund darwinistiske anskuelse er blevet en udbredt folketro. Derfor betragtes fosteret fra befrugtningøjeblikket indtil abortgrænsen som "biologisk materiale" der ikke kan tilskrives menneske-værdighed. – Modstandere af fri abort har den grundlæggende opfattelse at et menneskeliv fra befrugtningøjeblikket er andet og mere end det menneskelige genom. Årsagen til et menneskeliv er, foruden generne, den immaterielle programmering der skaber et menneske. Argumenterne for og imod fri abort kredser om disse to opfattelser, som det fremgår af den blogdebat der refereres her.

Abort-tilhængere mener at det befrugtede menneske-æg er noget rent biologisk, altså materielt. Begrundelsen er blandt andet dét med de "98 procents lighed". Årsagen til denne opfattelse kan utvivlsomt tilskrives den udbredte darwinistiske opfattelse at det enkle og primitive (her det befrugtede menneske-æg) altid opstår før det komplekse (her det "færdige" menneske).

Virkeligheden støtter ikke denne darwinistiske anskuelse, idet videnskaben for længst har fastslået at det befrugtede menneske-æg langt fra er noget enkelt eller primitivt.

Materielle alene-synspunktet

Der findes ikke noget svar på hvad det er der, ud over generne, skaber et menneske. Det hænger selvsagt sammen med at livet er (meget) mere end det rent materielle. Det er dette synspunkt eller faktum der for alvor skiller vandene i debatten mellem tilhængere og modstandere af fri abort. Abort-tilhængere accepterer ikke at livet, herunder også det befrugtede menneske-æg, har en ikke-materiel eller metafysisk dimension eller årsag. (Metafysisk skal her forstås i betydningen oversanselig.)

“Generne alene gør os ikke til mennesker.

I den blogdebat der skal refereres fra i det følgende, spiller en abort-tilhænger ud med "den nøgne abe-argumentet" der dybest set betyder at mennesket er et dyr:

»Vil du slet ikke acceptere den biologisk set oplagte konklusion at mennesket er en nogen opretgående abe?« skriver vedkommende.

Nøgen-abe-argumentet demonstrerer at den darwinistiske tankegang er dybt integreret i abort-tilhængernes opfattelser: Fra befrugtningstøjeblikket indtil 12-ugersalderen er et menneske-foster et rent biologisk, altså materielt fænomen. Men som det fremgår, er et menneske ikke 98 % chimpansé, selv om menneskets og chimpansens store genetiske lighed skulle ligge på omkring de 98 %. Heraf fremgår at "generne alene-argumentet" er utilstrækkeligt.

Den biologisk oplagte konklusion: Mennesket er en nøgen opretgående abe.

Det påbegyndte menneskeliv

Selv om der er stor afstand mellem tilhængernes og modstandernes synspunkter, er de dog enige på nogle områder, fremgår det af blogdebatten:

Provokeret abort er altid en dårlig og ulykkelig løsning. Men provokeret abort kan forsvares, uanset den ufødtes alder, hvis graviditeten er livsfarlig for kvinden. Alle er enige om at provokeret abort altid er at foretrække når det gælder den gravide kvindes overlevelse.

Der er også ifølge blogdebatten enighed om at et foster fra befrugtningstøjeblikket er et påbegyndt menneske-liv. Parterne er endvidere enige om at det både er ulovligt og forkasteligt at aflive et ufødt menneske. Det er derfor, siger abort-tilhængerne, at man har vedtaget en grænse på 12 uger og i nogle tilfælde 22 uger. Men så er det også slut med at være enige.

“Hvis et 12 uger gammelt menneske-foster ikke er et menneske, hvad er det så?”

Blogdebatten viser at tilhængere af fri abort har meget vanskeligt ved at svare på hvad et foster indtil for eksempel 12 ugers alderen er for noget. Tilhængerne af fri abort insisterer imidlertid på at fosteret før 12. uge ikke er et barn, og dermed et ufødt menneske. Abort-tilhængerne vil højst gå med til at fosteret er et påbegyndt menneske. Der henvises for eksempel til at *Homo erectus* var et påbegyndt, men ikke-færdigudviklet menneske.

Fosteret er noget der er på vej til at blive et menneske, ligesom for eksempel *Homo erectus* var det.

Abort-tilhængernes vigtigste argument er at et menneske-genom ikke er et menneske og derfor ikke kan have krav på nogen retsbeskyttelse indtil 12. uge. Det befrugtede æg er ikke "helligt" på nogen måde og kan derfor ikke tilskrives nogen menneske-værdighed, mener abort-tilhængerne.

Ørneæg beskyttes af loven

Betyder det at abort-spørgsmålet aldrig giver anledning til for eksempel etiske overvejelser der er uafhængige af diverse religiøse opfattelser? Jo, blogdebatten henviser til et interview med forhenværende sundhedsminister Ester Larsen om de befrugtede æg der bliver i overskud ved fertilitetsbehandling. Hun påpeger, at der »var en svær afvejning mellem den anstændige omgang med menneskeligt liv og behovet for at hjælpe barnløse med at skabe liv« (Kristeligt Dagblad 31. august 2012). Ifølge Ester Larsen består det vanskelige i at der i »udviklingen mellem befrugtning og fødsel ikke findes et

oplagt tidspunkt hvor man kan sige at fosteret udvikler sig fra ligegyldigt materiale til menneskeligt liv«.

“I udviklingen mellem befrugtning og fødsel findes der ikke et oplagt tidspunkt hvor man kan sige at fosteret udvikler sig fra ligegyldigt materiale til menneskeligt liv.”

En modstander af provokeret abort sammenligner det befrugtede menneske-æg med et ørneæg der omhyggeligt er beskyttet af lovgivningen. I lighed med æg fra andre fredede fuglearter er det kriminelt og strafbart at destruere et ørneæg. Men et befrugtet menneske-æg har en ret begrænset retsbeskyttelse, og et foster kan uden videre aflives og destrueres indtil 12-ugersalderen.

Et ørneæg tilskrives større værdi end et menneske-æg/-foster!

Opfattelsen af at fosteret ikke er et barn (et menneske) betyder at hensynet til kvinden altid vejer tungest når det gælder provokeret abort indtil 12. uge. Kvinden skal ikke gøre rede for hvorfor hun ønsker at afbryde svangerskabet. Det har også afgørende betydning, at "flertallet har ret" med hensyn til at et foster "ikke er et barn" og derfor kan fjernes. Det alment udbredte menneskesyn eller den herskende livsanskuelse, folketroen, er tungtvejende når det gælder svangerskabsafbrydelse.

Modstandere af provokeret abort påpeger at kvinder, især unge piger, formentlig ofte bliver udsat for et stort pres for at "få det fjernet". I sådanne situationer tages ikke hensyn til at kvinden måske inderst inde gerne vil føde barnet. Hvis hun går med til en abort, er der stor risiko for at det kan medføre traumer senere i hendes liv.

Situationer hvor en abort kraftigt tilskyndes af barnefaderen og kvindens nærmeste familie, ligner på mange måder et tvangsægteskab. Abort-modstandere forventer dog ikke et forbud mod "tvangsabort" i lighed med forbuddet mod tvangsægteskaber (24-årsreglen).

Omvendt moral: Nu om dage ser man skævt til den "for unge" kvinde der gerne vil have det barn hun venter sig. Samtidigt finder vi det naturligt at der gøres alt hvad der er teknisk muligt for at hjælpe den kvinde der "har forpasset det biologiske ur", med at få sit ønskebarn ...

Svage abort-argumenter

Det fremgår af debatten at abort-tilhængernes "ikke-færdigt-menneske-argument" ligner en form for virkelighedsflugt.

Det bliver åbenlyst når argumentet konfronteres med facts, for eksempel beskrivelsen af et otte uger gammelt foster. Ifølge lærebøgerne har hjertet i det kun 3 cm store foster allerede slået en måned. Alt det der findes på det færdige menneske, findes på dette foster. Ingen nye anlæg kommer til, oplyser lærebøgerne.

På baggrund af sådanne biologiske beskrivelser er det svært at bestride at dette foster ikke er et individ – og dermed et ufødt menneskebarn.

At et foster ikke selv kan trække vejret, klare sig selv og lignende forekommer som åbenlyst utilstrækkelige argumenter for at aflive et foster før 12. uge. Også spædbørn er totalt-afhængige af en beskyttende forælder.

Et tilsvarende åbenlyst svagt argument går på at en abort er at foretrække frem for at barnet skal opvokse under "dårlige sociale forhold" og lignende. Der er masser af eksempler på at folk får succes senere i livet efter en barndom under vanskelige forhold.

Livets ikke-materielle dimension

Abort-modstandere peger som nævnt på at der skal mere til for at skabe et menneske end det genom der dannes i befrugtningssøjeblikket. Dette "mere" betegnes som nævnt som en "programmering" der blandt andet styrer udviklingen af menneskets store hjerne og dermed menneskets bevidsthed. Det er ikke uden grund at katolikker og mange andre kristne

betragter undfangelsen som begyndelsesøjeblikket for et menneskes væren og værdi.

“At dræbe spirende liv er som udgangspunkt en forbrydelse og uskik for højerestående væsener.

Måske finder videnskaben aldrig ud af hvad det er der skaber et menneske ud over det genom der dannes i befrugtningssøjeblikket. Det abort-modstandere betegner som "programmering", kunne være udtryk for at livet dybest set er et metafysisk fænomen. ■

Debatdeltagernes navne og den kronologiske rækkefølge af diverse indlæg i blogdebatten er ikke gengivet her. Det er alene de fremførte argumenter der er fokuseret på i dette referat.

Otte ud af ti betragter abort som et etisk problem

Procent af danskerne støtter fri adgang til abort. Tre ud af ti betragter abort som et etisk problem. En tredjedel af dem ønsker politisk fokus på at nedbringe antallet af aborter, og otte ud af ti mener, at livet begynder ved indgangen og udgangen.

Retten til at tage liv. Skal vi nu bestemme både ved indgangen og udgangen?

AF INGER GIMM

HOLDER DET VANVID DA aldrig op? Hvornår er nok nok? Jeg tænker på debat-

hjelpe. Men dette sidste år vi dengang som en utænkelig og uafgjort tankegang. Nu er intet usikkert, ej heller beliggende mere! Nu har vi bemærket os retten til at tage liv ved indgangen til og måske også snart ved udgangen af livet.

Jeg er dybt foruroliget over, at vi har tiltaget os retten over livet. Hvem af os har

ude over, hvad vi har kompetencer til? Ret til? Sjældent! Jeg er dybt foruroliget over, at vi har tiltaget os retten over livet. Hvem af os har fået den givet? Ingen, nej vel! Så må vi altså holde fingrene fra den, hvis det skal gå os vel.

hvis vi kunne "hjælpes" ud af livet, når det blev for meget, men de giver i sig selv ingen ret til den "hjælp". Og hvor når er døden i øvrigt ikke værdig? Efter et levnet liv er vi enhver død en værdig død! Al anden tale er uærlig.

Judas' Brev består kun af et kapitel. Brevet skændte forfatter har skrevet i Judas' navn. Judas var en af Jesu brødre. Brevet er blevet til en bestemt historisk situation i den første kristne menighed. Der er kommet falske lærere ind i menigheden, der er fralidt fra den sande tro. Brevet forfatter fortæller, at

tidens begyndelse, nu og i al evighed! Amen."

Ind 20-25

Hvornår begynder livet?

AF LINE VAABEN

I laboratorier rundt om i verden - fra Kina til Nordamerika og USA - forsøger forskere at skabe kunstigt liv i petriskåle. Der er dog ingen

Terapeutisk kloning i forskning

temadebat | sene aborter

Etikken skrider. Regler for senaborter skal undersøges

AF LISELOTT BLIXT

ABORT ER ET fuldstændig bevidst fravalg af et barn.

tilfælde, hvor barnet vil være født med så stort handicap, at hverdagen vil være forbundet med store smerter, eller moderens liv afhænger af det. Diskussionerne i dag går på, hvordan man bedst af

erens vigtigste valgt. Den religiøse ceremoni finder sted hvert 12. år i titlau/AFP

aldrig ser barnet mere, til en moder kan lade det i livet i en kiste. "Fødsel har i hadisterne i især AQMI, al-Qaeda i Isla-

et værdigt liv, som det handlede om. Det er det bare ikke. Beretningen om en af de mest frygtelige har

til Frankrigs premierminister. MUJAO-gruppen har allerede truet med terrorangreb.

enlige terrorister, der gennemfører et angreb i stil med Mohamed Merah, der i marts

me. Vi er meget forberedt på at håndtere et sådant angreb, siger den israelske forsvarsgenerel. Vi er meget forberedt på at håndtere et sådant angreb, siger den israelske forsvarsgenerel.

Modelfostre sendt til Europa-Parlamentets medlemmer

En østrigsk parlamentariker har sendt et plastkfoster til sine kolleger i Europa-Parlamentet for at sætte abortspørgsmålet på dagsordenen. Det har skabt opmærksomhed på et tidspunkt, hvor abort er et omtåleligt spørgsmål.

Bør lovgivningen lempes, så man kan fremstille fosteranlæg til forskning?

AF LINE VAABEN

Ja
menor Thomas G. Jensen, professor, dr.med. ved Institut for Human Genetik ved Aarhus Universitet og medlem af Det Ethiske Råd

"Når man mener, at det kunstigt

krav på samme form for beskyttelse." Hvorfor er forskning i behandlingsmetoder vigtigere end forskning i at skabe liv alene til forskning?

Hensynet til syge mennesker vejer tungt, og som læge er jeg interesseret i at udvikle metoder til at afhjælpe sygdom. Og jeg ser ikke de store etiske problemer i de her teknikker, der ikke går ud over nogen."

tiend med Parkinsons sygdom, der har en defekt et bestemt sted i hjernen, kan man for eksempel forestille sig, at man med stamceller kan udvikle den type nerveceller, som mangler, og så transplantere dem ind i den syge hjerne."

Hvor sætter du grænsen i forhold til de nye teknikker? "Så længe eksperimenterne foregår på laboratorierne i en petriskål, har jeg personligt ingen problemer med forskningen. Derimod vil jeg have problemer, hvis

Men hvorfor er det princip vigtigt for dig, når der ender er tale om et kunstigt altermod? "Det hænger sammen med det gamle dilemma: Hvornår begynder det menneskelige liv? Jeg ser senere grænser for livets begyndelse ved befrugtningen. Og selvom den her metode ikke er klassisk befrugtning, mener jeg, det svarer til det. Det er jo klart, at det drejer sig om at fremstille menneskelige fosteranlæg."

i særlig grad menneske. Men det er jo masser af religiøse overbevisninger, vi er ude på at glidebane, hvis vi ikke det menneskelige liv gyldes."

Hvordan vejer henrykke måske på sigt kan udviklingsmetoder til meget sker? "Det vejer da meget mig. Det er netop det, der er noget at snakke om. Grænser for, hvad vi skaffer lægemidler, S